

**KLÂSİK DÖNEMDE
SÜNNÎ-ŞİÎ TEFSİR ALGISI**
(Nesefî-Râzî Örneği)

Yazar
Seyfullah EFE

© Copyright 2021

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-8037-37-1

Kitap Adı

Klâsik Dönemde Sünnî-Şîî Tefsir Algısı

Yazar

Seyfullah EFE

ORCID iD: 0000-0003-0296-0104

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

47518

Baskı ve Cilt

Vadi Matbaacılık

Bisac Code

REL037000

DOI

10.37609/akya.892

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

*Bu eseri, beni büyüten, okutan ve bugünlere gelmemde
en büyük desteęi saęlayan, yakın zamanda ebediyyet
yurduna gönderdiğimiz merhum babam
“Muammer EFE”ye ithaf ediyorum*

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	1
------------	---

BÖLÜM 1

MÜFESSİRLER VE YAŞADIKLARI DÖNEMLER	7
---	---

I. YAŞADIKLARI DÖNEMLER.....	7
------------------------------	---

A. Siyasî Yapı.....	7
---------------------	---

B. Toplumsal ve Dînî Yapı	10
---------------------------------	----

C. İlmî ve Kültürel Yapı	11
--------------------------------	----

1. Semerkand ve Nesef'in Sosyo-Kültürel Ortamı.....	13
---	----

2. Rey Şehrinin Sosyo-Kültürel Durumu	14
---	----

II. MÜFESSİRLER.....	16
----------------------	----

A. Ömer Nesefî.....	16
---------------------	----

1. Hayatı.....	16
----------------	----

2. Hocaları	18
-------------------	----

3. Talebeleri	19
---------------------	----

4. Eserleri.....	19
------------------	----

B. Ebû'l-Fütûh Râzî	21
---------------------------	----

1. Hayatı.....	21
----------------	----

2. Hocaları	25
-------------------	----

3. Öğrencileri	26
----------------------	----

4. Eserleri.....	27
------------------	----

III. TEFSİRLERE GENEL BAKIŞ	28
-----------------------------------	----

A. Genel Özellikleri.....	28
---------------------------	----

1. Adları	28
-----------------	----

2. Yazılış Tarihleri	29
----------------------------	----

3. Fizikî Özellikleri	30
-----------------------------	----

4. Yazılış Amaçları.....	31
--------------------------	----

5. Mukaddimelerinde İşlenen Konular.....	33
--	----

6. Yararlanılan Kaynak Kişi ve Eserler.....	45
---	----

B. Yapılmış Akademik Çalışmalar.....	56
--------------------------------------	----

1. Tezler.....	57
----------------	----

2. Makaleler.....	57
-------------------	----

C. İzlenen Yöntemler	57
----------------------------	----

1. Sure Tefsirinde İzlenen Yöntemler	57
--	----

2. Âyet Tefsirinde İzlenen Yöntemler.....	59
---	----

BÖLÜM 2**KUR'ÂN İLİMLERİ AÇISINDAN TEFSİR 61**

I. KUR'ÂN TARİHİ KONUSUNDAKİ GÖRÜŞLERİ	62
A. İlk İnen Âyet ve Sureler	62
B. Son İnen Âyet ve Sureler	64
C-Ayet ve Surelerin Tertibi	67
D-Kur'ân'ın Korunmuşluğu	68
E-Kur'ân'ın Toplanması	69
II-ESBÂB-I NÜZÛL.....	70
A-Sebeb-i Nüzûlün Önemi	71
B-Sebeb-i Nüzûl Kaynakları	71
C-Sebeb-i Nüzûl Kalıpları.....	72
D-Sebeb-i Nüzûlün Kullanım Alanları	75
1-Târihî Bilgileri Açıklama	75
2-Âyetlerin Anlaşılmasına Katkı	77
E-Sebeb-i Nüzûlde Umûm-Husûs İlişkisi.....	78
III-MEKKÎ-MEDENÎ	81
IV-MUHKEM-MÜTEŞÂBİH	90
A-Tanımlamaları	91
B-Tasnifleri.....	94
C. Müteşâbihlerin Te'viline Bakışları.....	95
D. Râsihûn/İlimde Derinleşenlerin Tarifi.....	97
V. NESH	99
A-Neshin İşlendiği Âyetlere Bakış	100
B-Neshin Sözlük ve Terim Anlamı	101
C-Müfessirlerin Âyete Yükladıkları Anlamlar.....	102
D-Nesh Çeşitleri.....	105
1-Hükmü Mensûh, Metni Bâkî Olan Âyetler	105
2-Metni Mensûh, Hükmü Bâkî Âyetler.....	106
3-Hem Hükmü Hem de Metni Mensûh Âyetler	106
E. Nesh ve Bedâ Ayrımı.....	110
F-Nâsih ve Mensûh Âyetler.....	112
VI-VÜCÛH VE NEZÂİR	115
A-Vücûh Konusunun İşlenişi	115
B-Nezâir Konusunun İşlenişi.....	120
VII-GARİBÛ'L-KUR'ÂN.....	122

BÖLÜM 3**YÖNTEM AÇISINDAN TEFSİRLER..... 125**

I-RİVAYET YÖNTEMİ	126
A-Kur'ân'ın Kur'ân ile Tefsiri.....	126

B-Kur'an'ın Sünnetle Tefsiri	129
1-Şîa'nın Hadis Anlayışı	130
2-Hadislerden Yararlanma Şekilleri.....	131
3-İmamların Masumiyeti Konusu.....	134
4-Haber-i Vâhid'e Yaklaşımları.....	137
C-Kur'an'ın Sahabe Görüşleriyle Tefsiri	138
1-Şîa'nın Sahabe Hakkındaki Görüşleri	139
2-Sahâbe Kavlinin Kullanımı.....	140
D-Kur'an'ın Tâbiûn Görüşleriyle Tefsiri	143
E- Kur'an Tefsirinde Kıssalar ve İsrâiliyyât	145
II. DİRÂYET YÖNTEMİ	154
A. Dilbilimsel Açıdan Tefsirler	155
1. Kıraatler Yönüyle Tefsirler	155
2. Sarf/Sözcük Çekimi-Nahiv/Söz Dizimi Yönünden Tefsirler	160
3. Kelime Açıklaması Yönüyle Tefsirler.....	163
4. Meselleri/Deyimleri Kullanma Yönüyle Tefsirler	165
5. Şiirle İstişhâd Yönüyle Tefsirler	170
6. Belâgat Yönüyle Tefsirler	175
B. Fıkıh İlmi Açısından Tefsirler	178
1. Usûl-ü Fıkıh Yönüyle Tefsirler	179
2. Fürû-u Fıkıh Yönüyle Tefsirler	183
a. Abdest Âyeti	186
b. Mut'a Ayeti	191
c. Namazda "Âmîn" Demek	196
d. İhsâr	197
e. Yolculukta Oruç Tutma	198
f. Müşriklerin Necis Sayılması	200
C-Kelâm İlmi Yönüyle Tefsirler.....	201
1. İmanın Mahiyeti.....	202
2. Ru'yetullâh/Allah'ın Görülmesi.....	204
3. Kur'an'ın Yaratılmışlığı Meselesi.....	209
4. Büyük Günah İşleyenin Durumu.....	211
5. Ebû Tâlib'in İmânı.....	214
D. Tasavvufi Açıdan Tefsirler.....	220
1. Tasavvufi Kavramlar Açısından Tefsirler	220
2. Tasavvufi Kaynaklar Açısından Tefsirler.....	224
a. Sadece Tek Kaynaktan Yapılan Alıntılar.....	224
b. Birden Fazla Kaynaktan Yapılan Alıntılar	225
SONUÇ	231
KAYNAKLAR.....	236

KAYNAKLAR

- Acımatov, Zeylabidin. **Ebû Hanîfe ve Fergana Vadisindeki Etkisi**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2005.
- Akalın, Lütfullah Sami. **Edebiyat Terimleri Sözlüğü**, Varlık Yayınları, İstanbul, 1984.
- Akçay, Mustafa. “Kemal Paşazâde ve “fî Hakkı Ebeveyi’n-Nebî” Adlı Risâlesinin Tahlili ve Değerlendirilmesi”, **EKEV Akademi Dergisi**, Erzurum, 2005, Yıl: 9, Sayı: 22, ss. 127-142.
- Akçay, Mustafa. **Ebeveyn-i Resûl Risâleleri**, Yeni Akademi Yayınları, İzmir, 2005.
- Akçay, Mustafa. “Hz. Peygamber’in Anne-Babasının Dini Konumuna Dair Ebû Hanîfe’ye Atfedilen Görüş ve Etrafındaki Tartışmalar”, **Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sakarya, 2009, Sayı: 19, ss. 1-27.
- Akdemir, Hikmet. “Seyf Ayetiyle Mensuh Olduğu İddia Edilen Ayetler Üzerine Bir İnceleme”, **Haran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 20, Şanlıurfa, 2008, ss. 5-25.
- el-Akk, Hâlid Abdurrahman. **Usûlû’t-Tefsîr ve Kavâidüh**, Dâru’n-Nefâis, Beyrut, 1986.
- Akpınar, Ömer Faruk. “Fezailü’l-Kur’an Edebiyatı”, **İSTEM: İslâm San’at, Tarih, Edebiyat ve Müsikisi Dergisi**, 2011, Cilt: 9, Sayı: 17, ss. 177-194.
- Aktepe, Orhan. “Kelâm İlmi Açısından Bedâ Anlayışı”, **Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 13, Sayı: 23/1, Yıl: 2011, ss. 97-116.
- Albayrak, Halis. **Tefsîr Usûlû** Yöntem-Ana Konular-İlkeler-Teklifler, Şule Yayınları, İstanbul, 1998.
- el-Alevî, Yahya b. Hamza. **et-Tırâz li-Esrâri’l-Belâga ve Ulûmi Hakâiki’l-İcâz**, Beyrut, 1980.
- Ali, Cevâd. **el-Mufasssal fî Târîhi’l-Arab Kable’l-İslâm**, Dâru’s-Sâkî, 2001.
- Alptekin, Coşkun. “Büyük Selçuklular”, **Doğuştan Günümüze Büyük İslam Tarihi**, Çağ Yayınları, İstanbul, 1992.
- el-Âmilî, Cemâleddin Yusuf İbn Hâtim. **ed-Dürrü’n-Nazîm**, Müessesetü’n-Neşri’l-İslâmî, Kum, trs.,
- el-Âmilî, Hüseyin b. Abdussamed. **Vusûlû’l-Ahyâr ilâ Usûli’l-Ahbâr**, thk. Seyyid Abdüllatif Kûh-kemerî, Mecmau’z-Zehâiri’l-İslâmiyye, Kum, 1401.
- Amr b. Külsûm, **Dîvân**, thk. Emyel Bedî’ Ya’kûb, Dâru’l-Kitâbi’l-Arabî, Beyrut, 1411.
- Antere b. Şeddâd el-Evsi, **Dîvânu Antere**, el-Mektebü’l-İslâmî, Kahire, 1964.
- Arslan, Gıyâsettin. “Tefsir Usulünü Fıkıh Usulüne Karıştırmak”, **Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 13/2, Yıl: 2008, ss. 1-34.
- el-Askerî, Ebû Hilâl Hasen b. Abdillâh. **el-Furûku’l-Lugaviyye**, Müessesetü’n-Neşri’l-İslâmî, Kum, 2000.
- Aslantürk, Ayşe Hümeysra. “Nesefî, Necmeddin” **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2006, Cilt: 32.
- Aslantürk, Ayşe Hümeysra. **Ömer Nesefî ve Tefsirdeki Metodu**, Fakülte Kitabevi, Isparta, 2007.
- Âşûrî, Nâdialî. “Nesh ez Didğâh-ı Ebû’l-Fütûh Râzî”, **Mecelle-i Havza-i İsfehân**, İsfehân, 1379, Sayı: 2, ss. 44-66.
- Ateş, Süleyman. “Kur’an ve Sünnetin Işığında Abdestte Ayakları Meshetme veya Yıkamanın Hükümü”, **İslâmî Araştırmalar**, 1989, Cilt: 3, Sayı: 4, ss. 188-193.
- Ateş, Süleyman. **Yüce Kur’an’ın Çağdaş Tefsiri**, Yeni Ufuklar Neşriyat, İstanbul, 1988.

- Atıcı, Ayşe. **Büyük Selçuklularda Bâtîni Hareketi**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2005.
- el-Atyar, Husni Yusuf. **el-Bidâyâtü'l-Ülâ li'l-İsrâiliyyat fi'l-İslâm**, Mektebetü'z-Zehra, Kahire, 1991.
- Aydemir, Abdullah. "Besmele", **Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi**, Ankara, 1971, Cilt: 10, Sayı: 106-7, ss. 82-89.
- Aydemir, Abdullah. **Tefsirde İsrâiliyyât**, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay. Ankara 1979.
- Aydın, İsmail. **Kur'an'ın Filolojik Yorumu**, Tıbyan Yayınları, İzmir, 2010.
- Aydın, Muhammed. "Rivayet Tefsiri Kavramı ve Kur'an'ın Kur'an ile Tefsiri: Eleştirel bir Yaklaşım", **Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Sayı: 20, 2009/2, ss. 1-32.
- Aydınlı, Abdullah. **Hadis Istılahları Sözlüğü**, Timaş Yayınları, 1987.
- Ayoub, Mahmoud. "Divine Preordination and Human Hope, A Study of the Concept of Bada' in Imami Shi'i Tradition", **Journal of American Oriental Studies**, 1998, Cilt: 4, ss. 623-632.
- el-Ayyâşî, Muhammed b. Mes'ûd. **Tefsiru'l-Ayyâşî**, thk. Seyyid Hâşim Resûlî el-Mahallâtî, Matbaatü'l-İlmiyye, Tahran, 1380.
- el-Bağdâdî, Abdulkâhir b. Tahir. **el-Fark beyne'l-Fırak ve Beyânü'l-Fırkatî'n-Nâciye**, Dâru'l-Âfâki'l-Cedîde, Beyrut, 1977.
- Bağdathî İsmail Paşa, **Hediyyetü'l-Ârifin Esmâü'-Müellifin ve Âsârü'l-Musannifin**, Maârif Basımevi, İstanbul, 1951.
- Bahşâyîşî, Abdurrahîm Akikî. **Tabakât-ı Müfesssîrân-ı Şia**, Defter-i Neşr-i Nüvid-i İslâm, Kum, 1382/2003.
- Bakan, Tevhit. "Çağdaş Şii Bilginlere Göre Hadisin Yazılması", **Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Erzurum, 2006, Sayı: 26.
- el-Bâkullânî, Ebû Bekr Muhammed b. Tayyib. **el-İntisâr li'l-Kur'an**, thk. Muhammed Asım el-Kudât, Dâru'l-Feth, Amman, 2001.
- el-Bâkullânî, Ebû Bekr Muhammed b. Tayyib. **Temhîdül-Evâil ve Telhîsü'd-Delâil**, thk. Şeyh İmâdüddin Ahmed Haydar, Müessesetü'l-Kütübî's-Sekâfiyye, Beyrut, 1993.
- Bakkal, Ali. "İmam Şâfiî'de Nesh Anlayışı", **Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 1997, Sayı: 3, ss. 109-132.
- Balcı, İsrâfil. "İslam'ın İlk Kiblesinin el-Mescidü'l-Aksâ Olduğu İddialarının Kritiği ve Kible Dğişikliğinin Tarihsel Arka Planı", **İslâm Araştırmaları Dergisi**, İstanbul, Yıl: 2012, Sayı: 28, ss. 85-116.
- Başoğlu, Tuncay. "Muhkem", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2006, Cilt: 31.
- el-Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. Huseyn. **es-Sünenü'l-Kübrâ**, thk. Muhammed Abdülkadir Atâ, Darü'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2003.
- el-Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. Huseyn. **es-Sünenü's-Sağîr**, thk. Abdülmu'tî Emin Kal'acı, Câmiatü'd-Dirâsâtî'l-İslâmiyye, Karaçi, 1989.
- el-Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. Huseyn. **Şuabü'l-İmân**, thk. Abdülalî Abdülhamîd Hâmid, Mektebetü'r-Rüşd, Riyâd, 2003.
- Bilmen, Ömer Nasuhi. **Büyük Tefsir Tarihi**, Diyanet İşleri Reisliği Yayınları, Ankara, 1960.
- Bosworth, Clifford Edmund. "The Political And Dynastic History Of The Iranian World", **The Cambridge History Of İran**, edt. J. A. Boyle, University Press, Cambridge, 1968.
- Bozkurt, Nebi. "Medrese", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, Ankara, 2003, Cilt: 28.

- el-Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail. **el-Câmiu's-Sahîh**, thk. Mustafa Dîb el-Boğâ, Dâru İbn Kesir, Beyrut, 1987.
- Bulut, Ahmet. "Emsâlü'l-Kur'ân", **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Yıl: 1991, Cilt: 3, Sayı: 3, ss. 41-50.
- Bulut, Ali. "Kur'ân Filolojisiyle İlgili Üç İlim Dalı ve Bu Dallarda Eser Veren Müellifler", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Samsun, 1999, Sayı: 12-13, ss. 391-408.
- Bulut, Halil İbrahim. **Şîî-Sünnî Polemiğinde Ebû Tâlib ve Dîni Konumu**, Araştırma Yayınları, Ankara, 2011.
- Bulut, Mehmet. **Ehl-i Sünnet ve Şîa'da İsmet İnancı**, Risale Yayınları, İstanbul, 1991.
- el-Burûcerdî, Seyyid Ali Aşgar. **Tarâifü'l-Makâl fî Tabakâtî'r-Ricâl**, thk. Mehdi Recâi, Mektebetü Ayetullah el-Uzmâ Mar'âşî, Kum, 1410.
- el-Bündârî, Feth b. Ali b. Muhammed el-İsfehânî. **Târihu Devlet-i Âl-i Selçuk**, Matbaatu'l-Mev-sûât, Mısır, 1318/1900.
- el-Câhız, Ebû Osman Amr b. Bahr. **el-Beyân ve't-Tebyîn**, Beyrut, trs.
- el-Cassâs, Ahmed b. Ali er-Râzî. **el-Fusûl fi'l-USûl**, thk. Uceyl Câsim en-Neşemî, Vezâratü'l-Evkâf ve's-Suûnî'l-İslamiyye, Kuveyt, 1405.
- Celâliyân, Habîbullâh. **Târih-i Tefsîr-i Kur'ân-ı Kerim**, tsh. Muhammed Rıza Âştîyânî, İntişârât-ı Sûre, Tahran, 1378.
- el-Cevherî, İsmail b. Hammâd. **es-Sihâh Tâcü'l-Luğa ve Sihâhu'l-Arabiyye**, Dâru'l-İlm li'l-Melâyîn, Beyrut, 1990.
- el-Cürcânî, Ebû'l-Mehâsin Hasen b. Huseyn. **Cilâu'l-Ezhân ve Celâu'l-Ahzân**, thk. Mir Celâled-din Hüseyinî Muhaddis Urmevî, Muhakkikin Önsözü, İntişârât-ı Dânişgâh-ı Tahran, Tahran, 1377.
- el-Cürcânî, Seyyid Şerîf Ali b. Muhammed. **et-Ta'rîfât**, thk. İbrahim el-Ebyârî, Dâru'l-Kitâbi'l-A-rabî, Beyrut, 1405.
- el-Cüveynî, Ebû'l-Meâlî Abdülmelik b. Abdillâh. **el-Burhân fî Usûli'l-Fıkḥ**, thk. Salah b. Muham-med b. Uveyda, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1997.
- Çelebi, Ahmed. **İslâm'da Eğitim ve Öğretim Tarihi**, çev. Ali Yardım, Damla Yayınları, İstanbul, 1983.
- Çelebi, Muharrem. "Arapça'da Ezdâd Meselesi", **Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Der-gisi**, İzmir, 1987, Sayı: IV, ss. 35-50.
- Çelebi, Muharrem. "Ezâd", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, Cilt: 12.
- Çetin, Abdurrahman. "Nesih", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2006, Cilt: 32.
- Çetiner, Bedrettin. "Mesel", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, Ankara, 2004, Cilt: 29.
- Dağ, Mehmet. **Kur'an'da Üslup Diyalektiği: İltifât**, Salkımsöğüt Yayınları, Ankara, 2008.
- ed-Dârekutnî, Ebû'l-Hasen Ali b. Ömer. **Sünenü'd- Dârekutnî**, thk. Şuayb el-Arnaût, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 2004.
- ed-Dârimî, Abdullâh b. Abdurrahman. **es-Sünen**, thk. Fevvez Ahmed Zomorlî-Halid es-Seb', Da-ru'l-Kitâbi'l-Arabî, Beyrut, 1407.
- ed-Dâvûdî, Şemsuddin Muhammed b. Ali b. Ahmed. **Tabakâtü'l-Müfessirîn**, thk. Abdüsselam Abdülmuin, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1422/2002.
- Demirci, Muhsin. "Esbâb-ı Nüzûl'ün Kur'ân Tefsirindeki Yeri", **Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, İstanbul, 1993-1994, Sayı: 11-12, ss. 7-25.

- Demirci, Muhsin. "Esbâb-ı Nüzûl", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 1995, Cilt: 11.
- Demirci, Muhsin. **Kur'an'ın Mütешâbihleri Üzerine**, Birleşik Yayıncılık, İstanbul, 1996.
- Devvânî, Ali. **Mefâhîr-i İslâm**, İntişârât-ı Emir Kebîr, Tahran, 1363.
- Dorûdî, Musa. **Nuhustîn Müfessirân-ı Pârsî Nevîs**, İntişârât-ı Nur-ı Fâtîma, 1362.
- Dumlu, Ömer. **Kur'an'da Bazı Kavramlara Bakış**, Anadolu Yayınları, İzmir, 1999.
- Durmuş, İsmail. "İltifât", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2000, Cilt: 22.
- Durmuş, İsmail. "Mukaddime", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2006, Cilt: 31.
- Ebû Davud, Süleyman b. Eş'as es-Sicistânî. **es-Sünen**, thk. Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Daru'l-Fikr, trs., yrs.
- Ebû Hanîfe, Numan b. Sabit. **el-Âlim ve'l-Müteallim**, thk. Muhammed Zâhid el-Kevserî, yrs., 1368.
- Ebû Hanîfe, Numan b. Sabit. **el-Fıkhu'l-Ekber**, Süleymaniye Kütüphanesi, Kasidecizâde, nr. 682/2, 19b.
- Ebû Hayyân, Muhammed b. Yusuf el-Endelüsî. **el-Bahru'l-Muhît**, Dâru'l-Fikr, yrs., trs.
- Ebû Kebîr el-Hüzelî, **Dîvânü'l-Hüzeliyyîn**, Dâru'l-Kütübi'l-Misriyye, Kahire, 1995.
- Ebû Şâme, Abdurrahman b. İsmail el-Makdisî. **el-Mürşidü'l-Vecîz ilâ Ulûmin Tetealleku bi'l-Kur'ânî'l-Azîz**, thk. Tayyar Altıkulaç, Dâru Sâdır, Beyrut, 1975.
- Ebû Şehbe, Muhammed. **el-İsrâiliyyât ve'l-Mevzûât fi'l-Kütübi't-Tefsîr**, Mektebetü's-Sünne, Kahire, 1987.
- Ebû Ubeyd, Kasım b. Sellâm. **Fedâilü'l-Kur'an**, thk. Mervan Atıyye, Dâru İbn Kesîr, Dımeşk, 1995.
- Ebû Ubeyd, Kâsım b. Sellâm, **en-Nâsîh ve'l-Mensûh fi'l-Kur'ânî'l-Azîz ve mâ fihi mine'l-Ferâiz ve's-Sünen**, thk. Muhammed b. Sâlih el-Mudeyfir, Mektebetü'r-Rüşd, Riyad, trs.
- Ebû Ya'lâ, Muhammed b. Huseyn b. Ferrâ. **el-Udde fi Usûli'l-Fıkh**, thk. Ahmed b. Ali el-Mübârekî, yrs., 1990.
- Ebû'l-Fütûh Râzî, Hüseyin b. Ali b. Muhammed b. Ahmed el-Huzâî. **Ravzu'l-Cinân ve Ravhu'l-Cenân**, thk. Muhammed Mehdi Nâsîh, Muhammed Cafer Yâhîkî, Bunyâd-ı Pejûheşhâyî İslâmî, Meşhed, 1408/1987.
- Ebû'l-Fütûh Râzî, Hüseyin b. Ali b. Muhammed b. Ahmed el-Huzâî. **Ravzu'l-Cinân**, thk. Mirza Ebû'l-Hasen Şârânî, İntişârât-ı İslamiyye, Tahran, 1398.
- Ebû'l-Huseyn el-Basrî, Muhammed b. Ali. **el-Mu'temed fi Usûli'l-Fıkh**, thk. Halil b. Ahmed el-Meys, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1403.
- Edirnevî, Ahmed b. Muhammed. **Tabakâtü'l-Müfessirîn**, thk. Mustafa Özel-Muammer Erbaş, Birleşik Yayıncılık, İzmir, 2005.
- Efe, Nefise Karaca. **Kurtubî'nin Kur'an İlimlerine Yaklaşımı**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 2012.
- Efe, Seyfullah. **Tefsîr ve Tefsîr Metinleri Ders Kitabı**, edt. Muammer Erbaş, Dokuz Eylül Üniversitesi Uzaktan Eğitim Merkezi, İzmir, 2011.
- Elmalî, Hüseyin-Arslan, Şükrü. "Garîb", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 1996, XIII.
- Emîn, Ahmed. **Zuhru'l-İslâm**, Dâru'l-Kitâbi'l-Arabî, Beyrut, 1388/1969.
- el-Emîn, Muhsin. **A'yânü's-Şîa**, thk. Hasen el-Emîn, Daru't-Taâruf, Beyrut, trs.
- Erdal, Mesut. "Dinin Kemâle Erdirilmesi Bağlamında Kur'an'ın En Son İnen Ayetleri Üzerine Bir Tetkik", **Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Diyarbakır, 2001, Cilt: III, Sayı: 1, ss. 61-80.

- el-Erdebîlî, Ahmed b. Muhammed Mukaddes. **Hadikatü's-Şîa**, Tahran, 1340.
- el-Erdebîlî, Murteza el-Musevî. **el-Mut'a en-Nikâhu'l-Munkatî'**, Kum, 1420.
- Erdem, Suat. "İslam Hukukunda Seferîliğin Ölçütü", **İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi**, Konya, 2011, Sayı: 18, ss. 111-128.
- Esen, Muammer. "İman Kavramı Üzerine", **Ankara İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Ankara, 2008, Cilt: 49, Sayı: 1, ss. 79-92.
- el-Eş'arî, Ebû'l-Hasen Ali b. İsmail. **Kitâbu'l-Lüma' fi'r-Redd alâ Ehli'z-Zeyğ ve'l-Bid'a**, nşr. Hammûde Gurâbe, Mısır, 1955.
- el-Eş'arî, Ebu'l-Hasen Ali b. İsmail. **Makâlâtü'l-İslâmiyyîn ve'Htilâfû'l-Musallîn**, nşr. Helmut Ritter, Daru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut, trs.
- el-Ezherî, Ebû Mansur Muhammed b. Ahmed. **Tehzibü'l-Lüğa**, thk. Muhammed Avz Mer'ab, Daru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut, 2001.
- Fahreddîn er-Râzî, Muhammed b. Ömer. **Mefâtihu'l-Gayb**, Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 2000.
- Fahreddîn er-Râzî, Muhammed b. Ömer. **Nihâyetü'l-İcâz fi Dirâyeti'l-İcâz**, thk. Nasrullah Hacı-müftüoğlu, Dâru Sâdır, Beyrut, 1992.
- el-Ferrâ, Ebû Zekerîyya Yahyâ b. Ziyâd. **Meânî'l-Kur'an**, thk. Ahmed Yusuf en-Necâtî ve dğr., Dâru'l-Misriyye, Mısır, trs.
- Fettâl en-Nisâbü'rî, Zeynü'l-Muhaddisin Muhammed. **Ravzatü'l-Vâzîn**, thk. Seyyid Muhammed Mehdi, Menşûrâtü Şerîf Radî, Kum, 1386.
- Feyz el-Kâşânî, Molla Muhsin. **Tefsîru's-Sâfi**, thk. Hüseyin A'lemî, İntişârât-ı Sadr, Tahran, 1415.
- Findley, Carter Vaughn. **The Turks in World History**, Oxford University Press, New York, 2005.
- el-Firûzâbâdî, Mecdüddîn Muhammed b. Yakub. **Basâiru Zevî't-Temyîz fi Letâifi'l-Kitâbi'l-Azîz**, thk. Muhammed Ali en-Neccâr, Kahire, 1996.
- el-Gazâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed. **el-Mustasfâ fi İlmi'l-Usûl**, thk. Muhammed Abdüsselâm eş-Şâfi, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1413.
- Gökmenoğlu, Hüseyin Tekin. "Ahkâm Tefsirleri ve Özellikleri", **Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Konya, 1994, Sayı: 5, ss. 203-218.
- Gümüş, Sadrettin. "Garîbü'l-Kur'an Tefsirinin Doğuşu", **Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 1987-8, Sayı: 5-6, ss. 9-26.
- Güneş, Kamil. **İslamî Düşüncenin Şekillenişinde Akıl ve Nass**, İnsan Yayınları, İstanbul, 2003.
- Güngör, Mevlüt. **Kur'an Tefsirinde Fıkhî Tefsir Hareketi ve İlk Fıkhî Tefsir**, Kur'an Kitaplığı, İstanbul, 1996.
- Habibov, Aslan. **İlk Dönem Şîî Tefsir Anlayışı**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2007.
- Hakyemez, Cemil. "Bedâ Düşüncesi ve Şîî-İmamet Tartışmalarındaki Yeri", **Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 2006/2, Cilt: 5, Sayı: 10, ss. 29-49.
- Halefullah, Muhammed Ahmed. **el-Fennü'l-Kasaî fi'l-Kur'an**, Müessesetü'l-İntişârî'l-Arabî, Beyrut, 1999.
- Halîl b. Ahmed el-Ferâhidî, **Kitâbü'l-Ayn**, thk. Mehdi el-Mahzûmî, İbrahim es-Sâmerrâî, Mektebetü'l-Hilâl, yrs., trs.
- el-Hamevî, Yakut b. Abdillâh. **Mu'cemu'l-Buldân**, Dâru Sâdır, Beyrut, 1374/1955.
- el-Hamevî, Yakut b. Abdillâh. **Mu'cemu'l-Üdebâ İrşâdü'l-Erib ilâ Ma'rifeti'l-Edib**, thk. İhsan Abbas, Daru'l-Garbi'l-İslâmî, Beyrut, 1993.

- Hâmid, Abdussettâr. "Sahabe Tefsiri Üzerine", çev. Ömer Dumlu, **Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 1992, Sayı: 7, ss. 359-374.
- el-Hânsârî, Muhammed Bâkır b. Zeynelâbidîn. **Ravzâtu'l-Cennât fi Ahvâlî'l-Ulemâi ve's-Sâdât**, Tahran, 1367/1948.
- Has, Şükrü Selim. "Klasik Fıkıh Usûlünde Neshin Mâhiyeti", **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Kayseri, Sayı: 21, Yıl: 2006/2, ss. 543-566.
- Hasan, Hasan İbrahim. **Târîhu'l-İslâm**, Dâru'l-Cil, Beyrut, 1416/1996.
- el-Hasenî, Hâşim Maruf. **Dirâsât fi'l-Hadis ve'l-Muhaddisîn**, Dâru't-Teâruf, Beyrut, 1978.
- el-Hatîb el-Bağdâdî, Ebû Bekr Ahmed b. Ali. **el-Kifâye fi İlmi'r-Rivâye**, thk. Ebû Abdillâh es-Sûrâkî-İbrahim Hamdî el-Medenî, el-Mektebetü'l-İlmiyye, Medine, trs.
- Haydar, Esed. **es-Sahâbe fi Nazari's-Şiati'l-İmâmiyye**, Beyrut, 1982.
- Hıfzî, Abdullatif Abdulkadir. **Te'siru'l-Mu'tezile fi'l Havâric ve's-Şia**, Cidde, 2000.
- el-Hillî, Allâme Cemâleddîn İbn Mutahhar. **Hulâsatü'l-Akvâl**, thk. Cevâd el-Kayyûmî, Müessesetü'n-Neşri'l-İslâmî, Kum, 1417.
- el-Hillî, Allâme Cemâleddîn İbn Mutahhar. **Tezkiretü'l-Fukahâ**, el-Mektebetü'r-Razaviyye, yrs., trs.
- el-Hindî, Ali b. Hüsâmeddîn el-Müttakî. **Kenzü'l-Ummâl fi Süneni'l-Akvâl ve'l-Ef'âl**, thk. Bekrî Hayyânî, Müessesetü'r-Risale, yrs., 1401/1981.
- el-Hûî, Ayetullah Ebû'l-Kâsım. **el-Beyân fi Tefsiri'l-Kur'ân**, Dâru'z-Zehrâ, Beyrut, 1975.
- Hukûkî, Asker. **Tahkik der Tefsir-i Ebû'l-Fütûh Râzî**, Daru'l-Hadis, Kum, 1384.
- Hurr el-Âmilî, Muhammed b. Hasen. **Emelu'l-Âmil**, thk. Seyyid Ahmed Huseynî, Mektebetü'l-Endelüs, yrs., trs.
- el-Istahrî, Ebû İshak İbrahim b. Muhammed. **el-Mesâlik ve'l-Memâlik**, Dâru Sâdır, Beyrut, 2004.
- İbn Abbas, Abdullah. **Mesâilü Nâfi' b. El-Ezrak**, el-Ceffân ve'l-Câbi, Limasol, 1993.
- İbn Abdilberr, Ebû Amr Yusuf b. Abdillâh. **el-İstîâb fi Ma'rifeti'l-Ashâb**, thk. Ali Muhammed el-Becâvî, Daru'l-Cil, Beyrut, 1992.
- İbn Âşûr, Muhammed Tâhir. **et-Tahrîr ve't-Tenvîr**, Dâru Sahnûn, Tunus, 1997.
- İbn Cafer, Ebû Muhammed Abdullah b. Muhammed. **Kitâbu'l-Emsâl fi'l-Hadisî'n-Nebevî**, Dâru's-Selefiyye, Bombay, 1982.
- İbn Dâvud, Takıyyüddin Hasan b. Ali. **Ricâlü İbn Dâvud**, Matbaatü'l-Haydariyye, Necef, 1972.
- İbn Düreyd, Muhammed b. Hasen. **Cemheretü'l-Luğa**, Remzi Münir Baalbekki, Daru'l-İlm li'l-Melâyîn, Beyrut, 1987.
- İbn Ebî Davud, Abdullah b. Süleyman es-Sicistânî. **Kitâbu'l-Mesâhîf**, thk., Muhammed b. Abdeh, el-Fârûk el-Hadîse, Kahire, 2002.
- İbn Ebî Hâtim, Abdurrahman er-Râzî. **el-Cerhu ve't-Ta'dîl**, Haydarabad, 1952.
- İbn Ebî Şeybe, Ebû Bekr Abdullah b. Muhammed. **el-Musannef fi'l-Ehâdis ve'l-Âsâr**, thk. Kemâl Yusuf el-Hût, Mektebetü'r-Rüşd, Riyâd, 1409.
- İbn Fâris el-Luğavî, Ebû'l-Huseyn Ahmed. **Efrâdü Kelimâti'l-Kur'ânî'l-Kerîm**, thk. Hatim Salih ed-Dâmin, Dâru'l-Beşâir, Dımaşk, 2002.
- İbn Fâris el-Luğavî, Ebû'l-Huseyn Ahmed. **Mücmelü'l-Luğa**, thk. Züheyr Abdülmuhsin Sultân, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1986.
- İbn Fâris el-Luğavî, Ebul-Huseyn Ahmed. **Mekâyisü'l-Lüga**, thk. Abdüsselam Muhammed Harun, İttihâdu'l-Küttâbi'l-Arab, 1403, yrs.

- İbn Hacer, Şihâbüddîn Ahmed b. Ali el-Askalânî. **el-İsâbe fî Temyîzi's-Sahâbe**, thk. Ali Muhammed el-Bicâvî, Dâru'l-Cil, Beyrut, 1412.
- İbn Hacer, Şihâbüddîn Ahmed b. Ali el-Askalânî. **Lisânü'l-Mizân**, thk. Dâiretü'l-Maârifî'n-Nizâmiyye, Müessesetü'l-A'lemî li'l-Matbûât, Beyrut, 1406/1986.
- İbn Hallikân, Ebû'l-Abbâs Ahmed b. Muhammed. **Vefeyâtü'l-A'yân ve Enbâu Ebnâ'z-Zemân**, thk. İhsan Abbas, Dâru Sâdır, Beyrut, 1968.
- İbn Hazm, Ebû Muhammed el-Endelüsî. **el-Fasl fî'l-Milel ve'l-Ehvâ ve'n-Nihal**, Mektebetü'l-Hâncî, Kahire, trs.
- İbn Hazm, Ebû Muhammed el-Endelüsî. **el-İhkâm fî Usulî'l-Ahkâm**, thk. Ahmed Muhammed Şakir, Daru'l-Âfâk'l-Cedide, Beyrut, trs.
- İbn Hazm, Ebû Muhammed el-Endelüsî. **el-Muhallâ bi'l-Âsâr**, Daru'l-Fikr, Beyrut, trs.
- İbn Hazm, Ebû Muhammed el-Endelüsî. **en-Nâsîh ve'l-Mensûh fî'l-Kur'ânî'l-Kerîm**, thk. Abdülgaffar Süleyman el-Bündârî, Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1406.
- İbn Hişâm, Ebû Muhammed Abdülmelik el-Meâfirî. **es-Sîretü'n-Nebeviyye**, thk. Mustafa Sekkâ, İbrahim el-Ebyârî, Abdülhafız eş-Şelebî, Matbaatü Mustafa el-Bâbî el-Halebî, Mısır, 1955.
- İbn İshak, Ebû Abdillâh Muhammed el-Yesârî. **Sîretü'bni İshâk**, thk. Süheyl Zekkâr, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1978.
- İbn Kutluboğa, Ebû'l-Adl Zeynuddin Kasım. **Tâcu't-Terâcim fî Tabakâtî'l-Hanefiyye**, thk. Muhammed Hayr Ramazan Yusuf, Daru'l-Kalem, Dimaşk, 1413/1992.
- İbn Sa'd, Ebû Abdillâh [Muhammed el-Basrî. **et-Tabakâtü'l-Kübrâ**, thk. İhsan Abbas, Daru Sâdır, Beyrut, 1968.
- İbn Selâme, Ebû'l-Kâsım Hibetullah. **en-Nâsîh ve'l-Mensûh**, thk. Züheyr eş-Şâviş-Muhammed Kenân, el-Mektebü'l-İslâmî, Beyrut, 1404.
- İbn Şehrâşûb, Muhammed b. Ali. **Meâlimu'l-Ulemâ fî Fihrist-i Kütübî's-Şîa**, Haydariyye, Neced, 1380.
- İbn Şehrâşûb, Muhammed b. Ali. **Menâkıbu Âl-i Ebî Tâlib**, Dâru'l-Edvâ, Beyrut, 1412.
- İbn Tâvûs, Seyyid. **Sa'dü's-Süüd**, Menşûrâtü'r-Radî, Kum, 1363.
- İbn Teymiyye, Takıyyüddin Ahmed b. Abbas. **Mukaddime fî Usulî't-Tefsir**, thk. Adnan Zarzûr, yrs. 1972.
- İbn Vehb el-Kâtib, İshak b. İbrahim. **el-Burhân fî Vücûhî'l-Beyân**, thk. Ahmed Matlub-Hadice el-Hadîsî, Bağdat, 1967.
- İbn Vehb, Abdullah el-Mısırî. **el-Câmi' Tefsiru'l-Kur'ân**, thk. Mikloş Muranyi, Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, yrs., 2003.
- İbnü'l-Cevzî, Ebû'l-Ferec Abdurrahman. **Nevâsihu'l-Kur'ân**, Dârü'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1405.
- İbnü'l-Cezerî, Şemsüddin Muhammed b. Muhammed. **Müncidü'l-Mukriîn ve Mürşidü't-Tâlibîn**, yrs., trs.
- İbnü'l-Cezerî, Şemsüddin Muhammed b. Muhammed. **en-Neşr fî'l-Kirââtî'l-Aşr**, thk. Ali Muhammed ed-Dabbâ, el-Matbaatü't-Ticâriyyeti'l-Kübrâ, Kahire, trs.
- İbnü'l-Esir, İzzüddîn Ali b. Muhammed. **el-Kâmil fî't-Târih**, thk. Abdullah el-Kâdî, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1415.
- İbnü'l-Esir, İzzüddîn Ali b. Muhammed. **el-Lübâb fî Tehzîbî'l-Ensâb**, Dâru Sâdır, Beyrut, trs.
- İbnü'l-Esir, İzzüddîn Ali b. Muhammed. **Üsdü'l-Gâbe fî Temyîzi's-Sahâbe**, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1989.

- İbnü'l-İmâd, Ebû'l-Felâh Abdulhayy b. Ahmed. **Şezerâtü'z-Zehab fî Ahbâri Men Zeheb**, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, yrs, trs.
- İbnü'l-Mu'tezz, Ebû'l-Abbâs. **Kitâbü'l-Bedî'**, edt. Ignaty Yulianovich Krachkovsky, Dâru'l-Mesîre, Beyrut, 1982.
- İbnü'l-Mülakkın, Sirâcüddin Ömer b. Ali. **el-Muknî' fî Ulûmi'l-Hadîs**, thk. Abdullah b. Yusuf el-Cüdey', Dâru Fevvâz, Suûdî Arabistan, 1413.
- İbnü'l-Münzir, Ebû Bekr Muhammed b. İbrahim. **Kitâbu Tefsiri'l-Kur'ân**, thk. Sa'd b. Muhammed es-Sâd, Dâru'l-Meâsir, Medine, 2002.
- İbnü'n-Neccâr, Muhibbuddin Ebû Abdillâh Muhammed b. Mahmud. **Zeyl-ü Târih-i Bağdâd**, thk. Mustafa Abdulkadir Atâ, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1417/1997.
- İbnü's-Salâh, Takıyyüddin Osman b. Abdirrahman. **Ma'rifetü Envâr' Ulûmi'l-Hadîs**, thk. Mahir Yasin el-Fahl, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 2002.
- İbnü's-Salâh, Takıyyüddin Osman b. Abdirrahman. **Mukaddimetü İbni's-Salâh**, thk. Salah b. Muhammed b. Uveyda, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1995.
- İhsan Fettâhî, "Hânedân-ı Ebu'l-Fütüh Râzî der Yek Nigâh", **Âyine-i Pejûheş**, http://www.shareh.net/persian/magazine/ayeneh_p/094/02.htm.
- İlhan, Avni. "Bâtınlık", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 1992, Cilt: 5.
- İlhan, Avni. "Bedâ", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 1992, Cilt: 5.
- İmruu'l-Kays, **Divânü İmrii'l-Kays**, thk. Mustafa Abdüşşâfi, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 2004.
- İsfehânî, Muhammed Sadık b. Salih Âzâdânî. "Şâhid-i Sâdık", **Mecelle-i Yadigâr**, Yıl: 1324, Sayı: 14, ss. 19-36.
- el-İsferâyîni, Ebû'l-Muzaffer Şâhfür b. Muhammed. **Tâcü't-Terâcim fî Tefsiri'l-Kur'ân li'l-Eâcim**, thk. Necip Mâil Herevî-Ali Ekber İlâhî Horâsânî, İntişârât-ı İlmi ve Ferhengî, Tahran, 1375.
- Jansen, Johannes J.G. **Kur'ân'a Bilimsel-Filolojik-Pratik Yaklaşımlar**, trc. Halilürrahman Açar, Fecr Yayınları, Ankara, 1993.
- Ka'b b. Zühayr, **Divânu Ka'b b. Zühayr**, şrh. Müfid Kumeyha, Dâru'l-Matbûâtî'l-Hadisiyye, Cidde, 1989.
- Kâdiyânî, Abbas. **Târih-i Rey**, Tahran, 1379.
- Kâdi Abdülcebbâr, Ebû'l-Hasen b. Ahmed el-Hemedânî. **el-Muğnî fî Ebvâbi't-Tevhîd ve'l-Adl**, nşr. Emin el-Hülî, Matbaatü Dâru'l-Kütüb, 1960.
- Kâdi Abdülcebbâr, Ebû'l-Hasen b. Ahmed el-Hemedânî. **Şerhu'l-USûli'l-HamSe**, thk. Abdülkerim Osman, Kahire, 1988.
- Kâdi Abdülcebbâr, Ebû'l-Hasen b. Ahmed el-Hemedânî. **Tabakâtü'l-Mu'tezile**, nşr. Fuad Seyyid, Tunus, 1974.
- Kafesoğlu, İbrahim. "Selçuklular", **MEB İslâm Ansiklopedisi**, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1966.
- Kafesoğlu, İbrahim. **Selçuklu Tarihi**, Milli Eğitim Bakanlığı Basımevi, İstanbul, 1992.
- Kahraman, Abdullah. "Mut'a Üzerine Mülâhazalar", **İslâm Hukuku Araştırmaları**, Konya, 2007, Sayı: 10, ss. 153-170.
- Kallek, Cengiz. **ASR-ı Saadette Para-Piyaşa ve Yönetim İlişkisi**, İz Yayıncılık, İstanbul, 2007.
- Karadaş, Çağfer. "Semerkand Hanefî Kelâm Okulu Mâtürîdîlik", **Usûl**, Sakarya, 2006, Sayı: 6, ss. 57-100.

- Karagöz, Mustafa. "Tefsirde Rivayet-Dirayet Ayrımının Ortaya Çıkışı ve Mahiyeti", **Bilimnâme**, Cilt: 2, Sayı: 5, 2004/2, ss. 45-60.
- Karagöz, Mustafa. "Vücûh ve Nezâir'in Terimleşme Süreci", **Tarihten Günümüze Kur'an İlimleri ve Tefsir Usûlü**, İlim Yayma Vakfı, İstanbul, 2009.
- Karagöz, Mustafa. **Dilbilimsel Tefsir ve Kur'an'ı Anlamaya Katkısı**, Ankara Okulu Yay. Ankara, 2010.
- Kaşıkçı, Osman. "Mut'a Nikâhı", **Türk Hukuku Araştırmaları**, İstanbul, 2007, Sayı: 3, ss. 43-58.
- Katâmîş, Abdülmecid. **el-Emsâlû'l-Arabiyye**, Dâru'l-Fikr, Dimeşk, 1988.
- Kâtib Çelebi, Hacı Halife Mustafa b. Abdillâh, **Keşfü'z-Zunûn an Esâmî'l-Kütüb ve'l-Fünûn**, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1413/1992.
- Kaya, Remzi. "Kıraat Açısından Abdest Ayeti", **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 1993, Cilt: 5, Sayı: 5, ss. 255-266.
- el-Kayrevânî, Yahya b. Sellâm. **et-Tesârif litesiri'l-Kur'an mimmâ Ştebehet Esmâüh ve Tesarrafet Meânih**, thk. Hind Şelebi, Şeriketü't-Tünisiyye li't-Tevzî, Tunus, 1979.
- el-Kazvinî, Abdülcilil b. Ebû'l-Huseyn Râzî. **Nakz yâ Ba'zu Mesâlibi'n-Nevâsıb fi Nakzi Ba'zi Fezâihî'r-Ravâfız**, thk. Mir Celaledin Hüseyinî Muhaddis Urmevî, Encümen-i Âsâr-ı Millî, Tahran, 1358.
- el-Kazvinî, Celâleddin Hatib. **el-İzâh fi Ulûmi'l-Belâga**, Mektebetü'l-Âdâb, Kahire, 1996.
- el-Kazvinî, Muhammed b. Abdilvehhâb. **Hâtimetü't-Tab'** Tefsir-i Ebû'l-Fütûh Râzî, Tahran, 1315.
- Kehhâle, Ömer Rızâ. **Mu'cemü'l-Müellifin Terâcimu Musannifi'l-Kütübî'l-Arabiyye**, Dâru İhyâit-Türâsî'l-Arabî, Beyrut, trs.
- el-Kelâbâzî, Ebû Bekr Muhammed b. İbrahim. **et-Taarruf-Doğuş Devrinde Tasavvuf**, hzr. Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları, İstanbul, 1979.
- el-Kerâcîkî, Ebû'l-Feth Muhammed b. Ali. **Kenzü'l-Fevâid**, Matbaatü'l-Ğadîr, Kum, 1369.
- Kerimân, Huseyn. **Rey Bâstân**, İntişârât-ı Dânişgâh-ı Şehid Beheştî, Tahran, 1371.
- Kerimân, Hüseyin. **Tabresi ve Mecmau'l-Beyân**, Çâphâne-i Dânişgâh-ı Tahran, Tahran, 1962.
- el-Keyderî, Muhammed b. Huseyn. **Hadâiku'l-Hakâik fi Şerhi Nehci'l-Belâga**, thk. Azizullah Utâridî, Tahran, 1416/1375.
- Kılıç, Sadık. "Tarih Felsefesi Açısından Kısaslar" **Bilgi Vakfı I. Kur'an Sempozyumu**, Ankara 1994.
- Kılıç, Sadık. **Kur'an Dildeki Sonsuz Mucize**, Gelenek Yayıncılık, İstanbul, 2003.
- Kılıç, Sadık. "Kur'an'ın Cem'i Meselesi", **İslami İlimler Dergisi**, Ankara, 1980, Sayı: 4, ss. 261-277.
- Kınar, Kadir. "Belâğatta İltifât", **Bilimname**, Kayseri, 2006, Cilt: 7, Sayı: 2, ss. 75-106.
- el-Kinânî, Ebû'l-Hasen Abdülaziz b. Yahya. **el-Hayde ve'l-İ'tizâr fi'r-Reddi alâ Men Kâle bi-Halkı'l-Kur'an**, thk. Ali b. Muhammed b. Nasır, Mektebetü'l-Ulûm ve'l-Hikem, Medine, 2002.
- Kitab-ı Mukaddes**, İstanbul, 1976
- Koçyiğit, Talat. **Kelamcılarla Hadisçiler Arasındaki Münakaşalar**, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 1984.
- Köroğlu, Mehmet. **Nizâmiye Medreselerinin İcrâ Ettiği Fonksiyonlar ve Etkilediği Bölgeler**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa, 2006.
- Köse, Saffet. "Misyâr Nikâhı", **İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi**, Konya, 2009, Sayı: 19, ss. 13-34.

- el-Kudâi, Muhammed b. Selâme. **Müsnedü's-Şihâb**, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1986.
- el-Kummî, Ali b. İbrahim. **Tefsîru'l-Kummî**, thk. Seyyid Tayyib Musevî Cezâiri, Dâru'l-Kitâb, Kum, 1367.
- el-Kummî, Şeyh Abbas. **Hedîyyetü'l-Ahbâb fî Zikri'l-Ma'rûfîn bi'l-Künâ ve'l-Elkâb ve'l-Ensâb**, Müessesese-i Matbûât-ı Emir Kebîr, Tahran, 1329.
- el-Kureşî, Muhyiddîn Ebû Muhammed Abdulkâdir b. Muhammed. **el-Cevâhiru'l-Mudîyye fî Tabakâtî'l-Hanefiyye**, thk. Abdulfettah Muhammed Hulv, Hecr li't-Tibâa ve'n-Neşr, yrs, 1413/1993.
- el-Kuşeyri, Ebû Nasr Abdülkerim b. Hevâzin. **Letâifü'l-İşârât**, thk. İbrahim Besyûnî, el-Hey'e-tü'l-Mısıriyyetü'l-Âmme li'l-Kitâb, Mısır, trs.
- Kutlu, Sönmez. **Türklerin İslamlaşma Sürecinde Mürcie ve Tesiri**, Ankara, 2000.
- el-Küleynî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Yakub Sikatü'l-İslâm. **el-USûl mine'l-Kâfi**, thk. Ali Ekber Gıfârî, Dâru'l-Kütübî'l-İslamiyye, Tahran, 1388.
- Kümeýt b. Zeyd el-Esedî, **Dîvânü'l-Kümeýt b. Zeyd el-Esedî**, thk. Muhammed Nebil Tarîfî, Dâru Sâdır, Beyrut, 2000.
- Lebid b. Rebîa, **Dîvân-ü Lebid b. Rebîa**, nşr. Hamdû Tammâs, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut, 2004.
- el-Leknevî, Abdulhayy b. Muhammed. **el-Fevâidü'l-Behiyye fî Terâcimi'l-Hanefiyye**, tsh. Seyyid Muhammed Ebû Firâs, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut, trs.
- Ma'rife, Muhammed Hadî. **Sıyânetü'l-Kur'an mine't-Tahrîf**, Menşûrât-u Zevî'l-Kurbâ, Kum, 2007.
- Ma'rife, Muhammed Hâdî. **et-Tefsîr ve'l-Müfessîrîn fî Sevbihî'l-Kaşîb**, el-Câmiatu'r-Razaviyye li'l-Ulûmî'l-İslâmiyye, Meşhed, 1418.
- Ma'rife, Muhammed Hâdî. **et-Temhîd fî Ulûmî'l-Kur'an**, Müessesese-i Ferhengî yi Temhîd, Kum, 2007.
- Madelung, Wilferd. "Horasan ve Mâverâünnehr'de İlk Mürcie ve Hanefiliğin Yayılışı" çev. Sönmez Kutlu, **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Ankara, 1992, Sayı: 33, ss. 239-247.
- Makdisî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed. **Ahsenü't-Tekâsîm fî Ma'rifeti'l-Ekâlîm**, Dâru Sâdır, Beyrut, 1411.
- Mâlik b. Enes el-Asbahî, **el-Muvatta'**, thk. Muhammed Mustafa el-Azamî, Müessesetü Zayid b. Sultan, Abu Dabi, 2004.
- Mâmekânî, Abdullah. **Mikbâsu'l-Hidâye fî İlmi'd-Dirâye**, Tenkihu'l-Makâl fî İlmi'r-Ricâl'in Sonunda, Necef, 1349.
- Massé, Henri. "Le Tafsir d'Abu'l-Futuh Razi", **Melanges offerts a William Marçais**, Institut d'Etudes Islamiques de l'Universite de Paris, 1950.
- Massé, Henri. "Abu'l-Futuh al-Razi", **The Encyclopaedia of Islam**, E.J.Brill, Leiden, 1986.
- el-Mâtürîdî, Ebû Mansur Muhammed b. Muhammed. **Te'vilâtu Ehli's-Sünne**, thk. Mecdî Bâ Selûm, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2005.
- el-Mâtürîdî, Ebû Mansur Muhammed b. Muhammed. **Kitâbu't-Tevhîd**, thk. Fethullah Huleyf, Dâru'l-Câmiâtî'l-Mısıriyye, İskenderiyye, trs.
- McAuliffe, Jane Dammen. **Perceptions of Christians in Qur'anic Tafsir**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Toronto, 1984.
- el-Meclisî, Muhammed Bâkır. **Bihâru'l-Envâr**, Dâru İhyâi't-Türâsî'l-Arabî, Beyrut, 1403.
- Mehdevî, Seyyid Ahmed. **Efsâne-i Tahrîf-i Kur'an**, Çâp-ı Zühre, Tahran, 1350.
- Mekkî b. Ebi Tâlib, el-Kaysî. **Müşkilü'l-Râbi'l-Kur'an**, thk. Hatim Salih Dâmin, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1405.

- Melikü's-Şuarâ, Muhammed Takî Behâr, **Sebk Şinâsî yâ Târih-i Tatavvur-i Şî'ri Fârisî**, İntişârât-ı İlmi, Tahran, 1349.
- Menekşe, Ömer. **Büyük Selçuklu İmparatorluğu Yükseliş Devri Fakihleri 1063–1092**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1992.
- Merçil, Erdoğan. “Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi”, **Türkler**, edt. Hasan Celal Güzel, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002.
- Meybudî, Ebû'l-Fadl Reşidüddîn. **Keşfü'l-Esrâr ve Uddetü'l-Ebrâr**, thk. Ali Asgar Hikmet, İntişârât-ı Emir Kebir, Tahran, 1371.
- el-Meydânî, Ahmed b. Muhammed. **Mecmau'l-Emsâl**, thk. Muhammed Muhyiddin Abdulhamid, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut, trs.
- Meymun b. Aşâ. **Dîvânü'l-Aşâ**, thk. Ömer Fâruk et-Tabbâ, Daru'l-Kalem, Beyrut, trs.
- Mîrhând, Hamîdüddîn Muhammed b. Burhâniddîn Hâvendşâh. **Ravzatü's-Safâ**, nşr. Abbas Zer-yâb, İntişârât-ı İlmi, Tahran, 1375.
- Mîrza Abdullah Efendî, **Riyâzu'l-Ulemâ ve Hıyâzu'l-Fudalâ**, Matbaatu'l-Hayyâm, 1401.
- Mollaibrahimoğlu, Süleyman. “Kur'ân-ı Kerim'de İltifât Sanatı”, **Diyanet İlmi Dergi**, 1997, Cilt: 33, Sayı: 1, ss. 15-36.
- Mubareke, Kâmrân İzedi. “Sebk-i Tefsiri yi Ebû'l-Fütûh Râzî ve Câygâh-ı Hadis der Ân”, **Pejûheş-nâme-i Kur'ân ve Hadis**, Kum, 1386, Sayı: 2, ss. 109-138.
- Muhammed, Muhammed Abdürrahim. **et-Tefsîru'n-Nebevî Hasâisuh ve Masâdiruh**, Mektebetü'z-Zehrâ, Kahire, 1992.
- el-Muhâsibî, Hâris b. Esed. **el-Akl ve Fehmu'l-Kur'ân**, thk. Hüseyin Kuvvetli, Daru'l-Fikr, Beyrut, 1398/1979.
- el-Muhâsibî, Hâris b. Esed. **Fehmü'l-Kur'ân ve Meânih**, thk. Hüseyin Kuvvetli, Dâru'l-Kindî, Beyrut, 1398.
- Muizzî, Muhammed Ali Emir. “İmâmî Şiilikte Hadisin Sıhhat Kıstasları ve Fakihin Otoritesine Dair Değerlendirmeler”, çev. M. Ali Sönmez, **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 2003, Cilt: 12, Sayı: 2, ss. 313-348.
- Mukâtil b. Süleyman. **Tefsîru Mukâtil**, thk. Ahmed Ferîd, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2003.
- Musa b. Ukbe. **el-Meğâzî**, thk. Muhammed Bakış Ebû Malik, Ekâdir, 1994.
- Musâhib, Gulâmhusayn. **Dairetü'l-Maârif-i Buzurg-i İslâmî**, İntişârât-ı Franklin.
- Mübellîğ, Muhammed Huseyn. “Ravzu'l-Cinân ve Esbâb-ı Nüzûl”, **Pejûheşhâyî Kur'ânî**, 1374, Sayı: 1, ss. 183-200.
- Müsakkıb el-Abdî. **Divan**, thk. Hasan Kamil Sayrafî, Ma'hedü'l-Mahtûtâtî'l-Arabiyye, yrs., 1971.
- Müslim, Ebû'l-Hüseyn İbn el-Haccâc el-Kuşeyrî. **el-Câmiu's-Sahih**, Dâru İhyâi't-Türâsî'l-Arabî, Beyrut, 1954.
- Müstevfî, Hamdullah b. Ebîbekr b. Ahmed. **Nüzhetü'l-Kulûb**, thk. Guy le Strange, Dünyâyı Kitâb, Tahran, 1362.
- Na'nâa, Remzi. **el-İsrâiliyyât ve Eseruhâ fî Kütübî't-Tefsir**, Daru'l-Kalem, Dımeşk, 1970.
- Nâbiğâ ez-Zübyânî, **Dîvân**, hzr. Abbas Abdu's-Sâtir, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1416.
- en-Nahhâs, Ebû Cafer Ahmed b. Muhammed. **en-Nâsîh ve'l-Mensûh**, thk. Muhammed Abdüsselam Muhammed, Mektebetü'l-Felâh, Kuveyt, 1408.
- Neccârzâdegân, Fethullah Muhammed. **Tahrîf Nâpezîrî yi Kur'ân**, Tahran, 1384.
- Nedâ, Muhammed Mahmud. **en-Nesh fi'l-Kur'ân beyne'l-Müeyyidin ve'l-Muârızîn**, Dâru'l-Arabiyye li'l-Kitâb, Sudan, 1996.

- Nefîsî, Saîd. "Mülâhazâtî Çend Derbâre-i Tefsîr-i Fârisî yi Ebû'l-Fütûh Râzî", **Mecelle-i Mehr**, Yıl: 4, Sayı: 7, ss. 976-979.
- Nefîsî, Saîd. **Târih-i Nazm u NeSr der İran ve der Zebân-ı Fârisî**, Neşr-i Furûğî, yrs., 1363.
- en-Nesâî, Ebû Abdirrahman Ahmed b. Şuayb. **es-Sünenü'l-Kübrâ**, thk. Şuayb el-Arnaut, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 2001.
- en-Nesefî, Ömer b. Muhammed. **el-Kand fi Zikri Ulemâi Semerkand**, thk. Nazar Muhammed Fâryâbî, Mektebetü'l-Kevser, Suudi Arabistan, 1991.
- en-Nesefî, Ömer b. Muhammed. **el-Kand fi Zikri Ulemâi Semerkand**, thk. Yusuf el-Hâdî, Âyîne-i Mirâs, Tahran, 1999.
- en-Nesefî, Ömer b. Muhammed. **Tefsîr-i Nesefî**, thk. Azizullah Cüveynî, İntişârât-ı Surûş, Tahran, 1367.
- en-Nesefî, Ömer b. Muhammed. **Tilbetü't-Talebe**, Mektebetü'l-Müsennâ, Bağdat, 1311.
- Nişâbüri, Seyyid İcâz Huseyn. **Keşfü'l-Hucb ve'l-Estâr an Esmâi'l-Kütüb ve'l-Esfâr**, Kum, 1409.
- Nüveyhiz, Âdil. **Mu'cemü'l-Müfessirin min Sadri'l-İslam Hattâ'l-Asri'l-Hâzır**, Müessesetü Nüveyhiz, Beyrut, 1988.
- Ocak, Ahmet. "Selçuklular/İlmî ve Fikrî Hayat", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2009, Cilt: 36.
- Ocak, Ahmet. **Selçukluların Dinî Siyâseti ve İslam Alemi**, Malatya, 1999.
- Okçu, Abdülmecid. "Taberi Tefsirinde Abdest Ayetinin Yorumu ve Taberi'nin Konuyla İlgili Görüşleri Üzerine Bazı Mülâhazalar", **Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Erzurum, 2003, Sayı: 19, ss. 219-248.
- Öğmüş, Harun. **Kur'an Yorumunda Şiirin Yeri**, İsam Yayınları, İstanbul, 2010.
- Öngül, Ali. "Selçuklularda Eğitim Faaliyetleri ve Yetişen İlim Adamlarına Genel Bir Bakış", **Sosyal Bilimler**, Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa, 2003, Cilt:1, Sayı:2, ss. 67-78.
- Özaydın, Abdülkerim. "Hasan Sabbah", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 1997, Cilt: 16.
- Özcan, Hanîfî. "Türk Din Anlayışı: Mâtürîdîlik", **İmam Mâtürîdî ve Mâtürîdîlik**, haz. Sönmez Kutlu, Kitabiyat, Ankara, 2003.
- Özdeş, Talip. **Mâtürîdî'nin Tefsir Anlayışı**, İnsan Yayınları, İstanbul, 2003.
- Özgel, İshak. **Büyük Selçuklular Dönemi Müfessirleri**, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, 1996.
- Özgüdenli, Osman Gazi. "Mâverâünnehir", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, Ankara, 2003, Cilt: 28.
- Öztürk, Hayrettin. "Hazreti Peygamber Döneminde Kur'an Ayetlerinin ve Surelerinin Tesbit ve Tertibi Hakkında Bir Değerlendirme", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 2005, Sayı: 20-21, ss. 213-235.
- Pezdevî, Fahru'l-İslam Ebû'l-Yusr. **Usûlü'l-Pezdevî**, Matbaatü Câvid, Karaçi, trs.
- er-Râfî, Abdülkerim b. Muhammed el-Kazvîni. **et-Tedvîn fi Ahbâri Kazvîn**, thk. Azizullah Utâridî, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1987.
- Râgıb el-İsfehânî, Ebû'l-Kâsım b. Muhammed. **Garîbü'l-Kur'an**, thk. Muhammed Seyyid Keylânî, Matbaatü Mustafâ el-Bâbî, Kahire, 1381/1961.
- Râgıb el-İsfehânî, Ebû'l-Kâsım b. Muhammed. **el-İ'tikâdât**, nşr. Şemran el-İclî, Beyrut, 1988.
- er-Râvendî, Kutbeddîn. **el-Harâic ve'l-Cerâih**, thk. Seyyid Muhammed el-Bâkır el-Ebtahî, Menşûrât-ü İlmiyye, Kum, 1409.

- er-Râvendî, Muhammed b. Ali Süleymân. **Râhatü's-Sudûr ve Âyetü's-Sürûr fî Târihi'd-Devle-ti's-Selcukiyye**, nşr. Muhammed İkbâl, Dâru'l-İlm, Kâhire, 1960.
- er-Râzî, Mansur b. Huseyn. **Neşru'd-Dürr fî'l-Muhâdarât**, thk. Halid Abdulganî Mahfûz, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2004.
- er-Râzî, Müntecebü'd-Dîn Ali b. Ubeydullah b. Bâbeveyh. **el-Fihrist**, thk. Seyyid Celâleddin Mu-haddis Urmevî, Kum, 1366.
- er-Rummânî, Ebû'l-Hasen Ali b. İsa. **en-Nüket fî İ'câzi'l-Kur'an**, nşr. Muhammed Halefullah-Mu-hammed Zağlul Sellâm, Mısır, 1968.
- Ruthven, Malisa-Nanji, Azim. **Historical Atlas of İslam**, Harvard University Press, 2004.
- es-Sa'lebî, Ebû İshak Ahmed b. İbrahim. **el-Keşf ve'l-Beyân an Tefsiri'l-Kur'an**, Daru İhyâit-Türâ-si'l-Arabî, Beyrut, 1422.
- Sadıkî, Muhsin. **Buzurgân-ı Rey**, Müessesesi-i Ferhengî-i Daru'l-Hadis, Tahran, 1382.
- es-San'ânî, Abdurrezzak b. Hemmâm. **el-Musannef fî'l-Hadis**, thk. Habibürrahman el-Azamî, el-Mektebü'l-İslâmî, Beyrut, 1403.
- Sarıcık, Murat. "Cahiliye Nikâhı Mut'a ve Diğer Cahiliye Nikâhları", **Süleyman Demirel Üniver-sitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Isparta, 1996, Sayı: 3, ss. 41-73.
- Sattarzade, Malihe. **Persian Institutions Under The Saljuqs: As Reflected In The 'Mirror For Princes' Literature**, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Columbia University Faculty of Philo-sophy, New York, 1971.
- Sayı, Ali. "Kur'an'da Kısas Kavramı Üzerine", **Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergi-si**, 1995, Sayı: 9, ss. 145-196.
- Sellâm, Atif. **Fikhiyyât beyne's-Sünne ve's-Şia**, Müessesetü Yâsin, Kum, 1378.
- es-Sem'ânî, Abdülkerîm b. Muhammed b. Mansur et-Temîmî. **"et-Tahbîr fî'l-Mu'cemi'l-Kebîr"**, thk. Münire Nâci Sâlim, Riyâsetu Dîvânî'l-Evkâf, Bağdad, 1395/1975.
- es-Serahsî, Ebû Bekr Muhammed b. Ahmed. **el-Mebsût**, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut, trs.
- es-Serahsî, Ebû Bekr Muhammed b. Ahmed. **Usûlü's-Serahsî**, thk. Ebû'l-Vefa el-Afgânî, Dâ-ru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1414/1993.
- Serinsu, Ahmet Nedim. **Kur'an'ın Anlaşılmasında Esbâb-ı Nüzûl'ün Rolü**, Şûle Yayınları, İstan-bul, 1994.
- Serkîs, Yusuf İlyân. **Mu'cemu'l-Matbûâtî'l-Arabiyye ve'l-Muarrebe**, Menşûrâtı Mektebeti Âyetil-lâh el-Mar'aşî, Kum, 1339/1919.
- Sert, Hüseyin Emin. "Tefsir Târihinde Fikhî Tefsirler ve İmam Şâfi'ye Nisbet Edilen Ahkâ-mu'l-Kur'an", **Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Kayseri, 1995.
- Sîbeveyh, Ebû'l-Bîşr Amr b. Osman b. Kanber. **Kitâbu Sîbeveyh**, thk. Abdüsselam Muhammed Harun, Dâru'l-Cil, Beyrut, trs.
- es-Sicistânî, Muhammed b. Uzeyz. **Garibü'l-Kur'an el-Müsemma Nüzhetü'l-Kulûb**, thk. Mu-hammed Edib Abdülvâhid Cemrân, Dâru Kuteybe, Suriye, 1995.
- es-Suyûtî, Celâleddin Abdurrahman b. Ebi Bekr. **el-İtkân fî Ulûmi'l-Kur'an**, thk. Said Mendûb, Daru'l-Fikr, Beyrut, 1996.
- es-Suyûtî, Celâleddin Abdurrahman b. Ebi Bekr. **Tabakâtü'l-Müfessirîn**, thk. Ali Muhammed Ömer Mektebetü Vehbe, Kahire, 1396.
- Sübhânî, Cafer. "Adâlet-i Sahabe ez Didkâh-ı Kur'an ve Hadis", **Dershâ ez Mekteb-i İslam**, Kum, Behmen 1368, Yıl: 29, Sayı: 10, ss.28-44.

- Sübhânî, Cafer. **el-İ'tisâm bi'l-Kitâb ve's-Sünne**, Tahran, 1996.
- es-Sübkî, Tacüddin b. Ali. **Tabakâtü's-Şâfiyyeti'l-Kübrâ**, Mahmûd Muhammed Tanahi, Abdül-fettah Muhammed el-Hulv, Hecr li't-Tibâa ve'n-Neşr, Kahire, 1413.
- Sümer, Faruk. "Dihkân", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 1994, Cilt: 9.
- Sümer, Faruk. "Selçuklular", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2009, Cilt: 36.
- Şârânî, Mirza Ebû'l-Hasen. **Tefsir-i Ebû'l-Fütûh Râzî bâ Tashîh ve Havâşi**, Kitabfurûşîyi İslâ-miyye, Tahran, 1352.
- eş-Şâfiî, Muhammed b. İdris. **er-Risâle**, thk. Ahmed Muhammed Şâkir, Mektebetü'l-Halebî, Mısır, 1940.
- eş-Şâfiî, Muhammed b. İdris. **Müsnedü's-Şâfiî**, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, trs.
- Şefîî, Muhammed. **Müfessirân-ı Şia**, İntişârât-ı Dânişgâh-ı Şirâz, Şirâz, 1349.
- eş-Şehîdül-Evvel, Muhammed b. Mekki. **ed-Dürûsü's-Ser'iyye fi Fikhi'l-İmâmiyye**, Müessesetü'n-Neşri'l-İslâmî, Kum, 1412.
- eş-Şehîdül-Evvel, Muhammed b. Mekki. **Zikrâ's-Şia fi Ahkâmî's-Seria**, Müessesetü Âli'l-Beyt, Kum, 1419.
- eş-Şehîdüs-Sânî, Zeynüddin b. Ali. **er-Riâye fi İlmi'd-Dirâye**, Kum, 1408.
- Şemmâh b. Dîrâr. **Dîvânü's-Şemmâh b. Dîrâr**, thk. Salahaddin el-Hâdî, Dârü'l-Ma'rife, Mısır, 1968.
- Şen, Ziya. "İstiaze ve Besmele", **Diyanet İlmi Dergi**, Ankara, 2004, Cilt: XL, Sayı:1, ss. 91-100.
- Şen, Ziya. **Kur'an'ın Metinleşme Süreci**, Ensar Neşriyat, İstanbul, 2007.
- Şen, Ziya. **Şia'nın Kiraatlere ve Kur'an Tarihine Bakışı**, Tibyan Yayıncılık, İzmir, 2011.
- Şengül, İdris. **Kur'an Kıssaları Üzerine**, Işık Yay., İzmir, 1994.
- eş-Şerîf el-Murtezâ, Ebû'l-Kâsım Alemü'l-Hüdâ. **Tenzihü'l-Enbiyâ**, Dâru's-Serif er-Radî, Kum, trs.
- eş-Şerîf el-Murtezâ, Ebû'l-Kâsım Alemü'l-Hüdâ. **el-Fusûlü'l-Muhtâra**, thk. Seyyid Nureddin Ca-feriyan el-İsbehânî, Dâru'l-Müfid, Beyrut, 1993.
- Şerîf er-Radî, Ebû'l-Hasen Muhammed b. Huseyn. **Nehcü'l-Belâga**, thk. Şeyh Fâris el-Hassûn, Matbaatu Sitâre, Necef, 1419.
- Şeşen, Ramazan. "Selçuklular Devrindeki İlme Genel Bir Bakış", **III. Uluslararası Mevlânâ Kongre-si Bildirileri**, edt. Nuri Şimşekler, Konya, 2004, ss. 233-244.
- eş-Şeybânî, Ahmed b. Hanbel. **el-Müsned**, Müessesetü Kurtuba, Kahire, trs.
- Şeyh Müfid, Muhammed b. Nu'mân. **el-Emâlî**, Mü'temeru Şeyh Müfid, Kum, 1418.
- Şeyh Müfid, Muhammed b. Nu'mân. **Evâilü'l-Makâlât**, thk. Şeyh İbrahim ez-Zencânî, Dâ-ru'l-Müfid, Beyrut, 1993.
- Şeyh Müfid, Muhammed b. Nu'mân. **Hulâsatü'l-İcâz fi'l-Müt'a**, thk. Ali Ekber Zemânî Nejâd, Dâru'l-Müfid, Beyrut, 1993.
- Şeyh Müfid, Muhammed b. Nu'mân. **el-İhtisâs**, thk. Ali Ekber Gıfârî, Dâru'l-Müfid, Beyrut, 1993.
- Şeyh Müfid, Muhammed b. Nu'mân. **İmânu Ebî Tâlib**, thk. Müessesetü'l-Bi'set, Beyrut, 1993.
- Şeyh Müfid, Muhammed b. Nu'mân. **en-Nuketü'l-İ'tikâdiyye**, thk. Rıza Muhtârî, Dâru'l-Müfid, Beyrut, 1993.
- Şeyh Müfid, Muhammed b. Nu'mân. **Tashihu'l-İtikâdâtü'l-İmâmiyye**, thk. Hüseyin Dergâhî, Dâ-ru'l-Müfid, Beyrut, 1414/1993.
- Şeyh Sadûk, Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh el-Kümmî. **el-Emâlî**, el-Mektebetü'l-İslamiyye, Kum, 1404.

- Şeyh Sadûk, Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh el-Kümmî. **el-İ'tikâdât fi Dini'l-İmâmiyye**, thk. Isâm Abdüsseyyid, Dâru'l-Müfîd, Beyrut, 1993.
- Şeyh Sadûk, Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh el-Kümmî. **Kemâlü'd-Dîn ve Temâmü'n-Nî'me**, thk. Ali Ekber el-Gıfârî, Müessesetü'n-Neşri'l-İslâmî, Kum, 1405.
- Şeyh Sadûk, Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh el-Kümmî. **Meânî'l-Ahbâr**, thk. Ali Ekber Gıfârî, Müessesetü'n-Neşri'l-İslâmî, Kum, 1379.
- Şeyh Sadûk, Muhammed b. Ali b. Bâbeveyh el-Kümmî. **Men Lâ Yahduruhu'l-Fakîh**, Müessesetü'n-Neşri'l-İslâmî, Kum, 1384.
- Şimşek, M. Sait. **Kur'an Kıssalarına Giriş**, Yöneliş Yayınları İstanbul, 1998.
- Şimşek, M. Sait. **Kur'an'ın Anlaşılmasında İki MeSele**, Ekin Yayınları, İstanbul, 2004.
- eş-Şirâzî, Ebû İshak İbrahim b. Ali. **el-Lüma' fi Usuli'l-Fıkh**, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 2003.
- Şüsterî, Kâdî Nurullah b. Şerîfüddîn. **Mecâlisü'l-Mü'minîn**, Daru't-Tibâa Ali Kulî Hân, Tahran, 1299.
- Tabâtabâî, Seyyid Kâzım -Ma'sume Hâtemî. "İsrâiliyyât ve Ebu'l-Fütûh Râzî", **Mecmûa-i Âsâr-ı Kongre-i Ebu'l-Fütûh Râzî**, Sâzmân-ı Çâp ve Neşr-i Dâru'l-Hadîs, Rey, 1384.
- et-Taberânî, Ebû'l-Kasım Süleyman b. Ahmed. **el-Mu'cemü'l-Kebîr**, thk. Hamdî b. Abdülmecid es-Selefi, Mektebü'l-Ulûm ve'l-Hikem, Musul, 1404/1983.
- et-Taberî, Muhammed b. Ali. **Beşâretü'l-Mustafâ li Şiati'l-Murtezâ**, thk. Cevâd el-Kayyûmî, Müessesetü'n-Neşri'l-İslâmî, Kum, 1420.
- et-Taberî, Ebû Cafer Muhammed b. Cerîr. **Câmiu'l-Beyân fi Te'vîl'l-Kur'an**, thk. Ahmed Muhammed Şakir, Müessesetü Kurtuba, 2000.
- et-Tabresî, Ebû Ali Fadl b. Hasen. **Mecmau'l-Beyân fi Tefsiri'l-Kur'an**, İntişârât-ı Nâsır-ı Husrev, Tahran, 1372.
- et-Tabresî, el-Hâc Mirza Hüseyin Nûrî. **Müstedrekü'l-Vesâil**, Mektebetü'l-İslâmiyye, Tahran, 1408.
- et-Tahrânî, Muhammed Muhsin Ağa Büzürg. **Tabakâtü A'lâmi's-Şîa**, thk. Ali Nakî Münzevî, Daru'l-Kitâbi'l-Arabî, Beyrut, 1972.]
- Tahrânî, Muhammed Muhsin Ağa Büzürg. **ez-Zerîa ilâ Tesânîfi's-Şîa**, Dâru'l-Edvâ, Beyrut, 1403.
- et-Tayyâr, Müsâid b. Süleyman. **et-Tefsîru'l-Luğavî li'l-Kur'ânî'l-Kerîm**, Daru İbni'l-Cevzi, Dammam, 1422.
- Tebrizî, Müderris Mirza Muhammed Ali. **Reyhânetü'l-Edeb fi Terâcimi'l-Ma'rûfin bi'l-Künyeti evi'l-Lakab**, Kitâbfurûşîyi Hayyâm, Tebrîz, 1346.
- et-Tefreşî, Mustafa b. Huseyn. **Nakdû'r-Ricâl**, thk. Müessesetü Âli'l-Beyt, Kum, 1376.
- et-Tirmizî, Ebû İsa Muhammed b. İsa. **el-Câmiu's-Sahîh**, Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut, trs.
- Turan, Osman. **Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti**, Turan Neşriyat, İstanbul, 1969.
- et-Tûsî, Ebû Cafer Muhammed b. Hasen. **el-Emâlî**, Dâru's-Sekâfe, Kum, 1414.
- et-Tûsî, Ebû Cafer Muhammed b. Hasen. **el-Fihrist**, el-Mektebetü'l-Murtazaviyye, Nefes, trs.
- et-Tûsî, Ebû Cafer Muhammed b. Hasen. **el-Gaybet**, thk. İbâdullah et-Tahrânî, Müessesetü'l-Maârif'l-İslâmiyye, Kum, 1411.
- et-Tûsî, Ebû Cafer Muhammed b. Hasen. **el-İktisâd**, Matbaatu'l-Hayyâm, Kum, 1400.
- et-Tûsî, Ebû Cafer Muhammed b. Hasen. **el-Mebsût**, thk. Muhammed Bâkır el-Behbûdî, Matbaatü'l-Hayderiyye, Tahran, 1388.
- et-Tûsî, Ebû Cafer Muhammed b. Hasen. **Tehzîbü'l-Ahkâm**, Dâru'l-Kütübi'l-İslâmiyye, Tahran, 1365.
- et-Tûsî, Ebû Cafer Muhammed b. Hasen. **et-Tibyân fi Tefsiri'l-Kur'an**, thk. Ahmed Kasîr Âmilî, Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut, trs.

- Türkmen, Dursun Ali. "Arap Dilindeki Mesellerin Oluşumunda Kur'an'ın Etkisi", **EKEV Akademi Dergisi**, 2005, Yıl: 9; Sayı: 24, ss. 175-190.
- Uğur, Mücteba. "Kur'an ve Sünnete Göre Abdestte Ayakların Yıkanması", **İslâmî Araştırmalar**, 1989, Cilt: 3, Sayı: 2, ss. 16-28.
- Ümeyye b. Ebî's-Salt, **Divânü Ümeyye b. Ebî's-Salt**, thk. Secî' Cemil el-Cübeylî, Dâru Sâdır, Beyrut, 1998.
- Ünal, Yavuz. "Hadis Verilerine Göre Hz. Peygamber'in İlk Kiblesi: Beyt-i Makdis", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Samsun, Yıl: 2001, Sayı: 12-13, ss. 189-211.
- Ünal, Yavuz. "Hadis Verilerine Göre Mut'a", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Samsun, 1993, Sayı: 7, ss. 155-179.
- Üzümlü, İlyas. "İsnââşeriyye", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2001, Cilt: 23.
- Vajda, Georges. "Bazı Şii-İsnâ-Aşeriyye Yazarlarına Göre Allah'ın Görülmesi Meselesi", çev. Sabri Hizmetli, **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Ankara, 1981, Sayı: 25, ss. 369-393.
- el-Vâkıdî, Muhammed b. Ömer. **el-Megâzî**, thk. Marsden Jones, Âlemül'l-Kütüb, Beyrut, 1965.
- Watt, William Montgomery. **İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri**, çev. Ethem Ruhi Fiğlalı, Sarkaç Yayınları, Ankara, 2010.
- el-Yakubî, Ahmed b. İshak. **el-Büldân**, Dâru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1422.
- Yardım, Ali. **Hadis I**, İzmir, 1984.
- Yavuz, Yusuf Şevki. "Müteşâbih", **Diyanet İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul, 2006, Cilt: 32.
- Yazıcı, Nesimi. **İlk Türk İslâm Devletleri Tarihi**, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2002.
- Yıldırım, Suat. "Kur'an Kıssaları" **Atatürk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi**, 1979, Sayı: 3, ss. 37-63.
- Yıldırım, Suat. **Peygamberimizin Kur'an'ı Tefsiri**, Yeni Akademi Yayınları, İstanbul, 2006.
- Yüksel, Ali Osman. **İbnü'l-Cezerî ve Tayyibetü'n-Neşr**, İFAV Yayınları, İstanbul, 1996.
- ez-Zehebî, Ma'rîfetü'l-Kurrâi'l-Kibâr ale't-Tabakâti ve'l-A'sâr, thk. Beşşâr Avvâd Ma'ruf vdğr. Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1404.
- ez-Zehebî, Muhammed Hüseyin. **el-İsrâiliyyât fi't-Tefsîr ve'l-Hadis**, Mektebetü Vehbe, Kahire, 1990.
- ez-Zehebî, Şemsüddin Muhammed b. Ahmed b. Osman. **Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ**, thk. Şuayb el-Arnaût-Huseyn el-Esed, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1413/1993.
- ez-Zehrânî, Müşerref b. Ahmed Cem'ân. **Eseru'd-Delâleti'l-Luğaviyye fi't-Tefsîr inde Tâhir b. Âşûr fi Kitâbihi't-Tahrîr ve't-Tenvîr**, Müessesetü'r-Reyyân, Beyrut, 2009.
- ez-Zemahşerî, Cârullah Mahmud b. Ömer. **el-Keşşâf an Hakâik-i Gavâmızı't-Tenzîl**, Dâru'l-Kitâbu'l-Arabî, Beyrut, 1407.
- ez-Zerkânî, Muhammed Abdülazîm. **Menâhilü'l-İrfân fi Ulûmî'l-Kur'ân**, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1996.
- ez-Zerkeşî, Bedruddîn Muhammed b. Abdillâh. **el-Burhân fi Ulûmî'l-Kur'ân**, thk. Muhammed Ebû'l-Fadl İbrahim, Dâr-u İhyâi'l-Kütübî'l-Arabîyye, Beyrut, 1957.
- Zeyd, Mustafa. **en-Nesh fi'l-Kur'ânî'l-Kerîm**, Daru'l-Fikri'l-Arabî, Kahire, 1963.
- Zirikli, Hayruddin b. Mahmud. **el-A'lâm Kâmûs-u Terâcim li Eşheri'r-Ricâl ve'n-Nisâ mine'l-Arab ve'l-Müstârebîn ve'l-Müsteşrikîn**, Dâru'l-İlm li'l-Melâyin, yrs, 2002.
- Züheyr b. Ebî Sülmâ, **Divânü Züheyr b. Ebî Sülmâ**, şrh. Hamdû Tammâs, Dâru'l-Marife, Beyrut, 2005.